

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **R. K.**, zast. JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou se sídlem Májová 35, Cheb, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2025, č. j. 15 A 133/2025-16,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2025, č. j. 15 A 133/2025-16, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl v záhlaví uvedený rozsudek, kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) vyhověl žalobě na ochranu před nezákonným zásahem stěžovatele spočívajícím v tom, že žalobci vrátil dne 9. 9. 2025 jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu evidovanou pod č. j. OAM-0415146-1/DO-2025.

2. Rozhodnutí městského soudu

[2] Městský soud ve výroku svého rozsudku určil, že zásah stěžovatele spočívající ve vrácení výše uvedené žádosti žalobce byl nezákonný (výrok I.); současně zakázal, aby stěžovatel pokračoval v porušování práv žalobce, a přikázal, aby stěžovatel obnovil stav před vrácením (výrok II.).

[3] V odůvodnění rozsudku městský soud vycházel z toho, že stěžovatel vrátil žalobci žádost o dočasnou ochranu jeho nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lex Ukrajina“), neboť žalobci udělila dočasnou ochranu Slovenská republika. K tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je důvod dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina rozporný s unijním právem - viz rozsudky ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42. Stěžovatel postupoval v rozporu s právem, jak bylo vyloženo v uvedené judikatuře Nejvyššího správního soudu, dle níž bylo povinností stěžovatele přijmout žádost k věcnému posouzení. To se nestalo, a proto v souladu s § 87 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) rozhodl, jak je uvedeno shora.

3. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[4] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel v první řadě namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť městský soud pominul skutečný důvod, pro který stěžovatel vyhodnotil žádost žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou; své úvahy směřoval městský soud k důvodu nepřijatelnosti, který v daném případě nebyl uplatněn. Vycházel totiž z toho, že stěžovatel vyhodnotil žádost žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, ačkoli v tiskopisu žádosti byl v části určené pro vyhodnocení žádosti jako důvod její nepřijatelnosti označen důvod uvedený v § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Nadto důvod dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina na zadní části tiskopisu žádosti ani není, nelze jej tedy označit. Dále stěžovatel poznamenal, že i ve svém vyjádření k žalobě zdůrazňoval, že žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina a v tomto smyslu také argumentoval.

[6] V případě, že by Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným, poukázal stěžovatel na to, že důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina neodporuje unijnímu právu. Proto jej měl stěžovatel povinnost použít.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Ve vztahu k namítané nepřezkoumatelnosti kvůli tomu, že městský soud pominul skutečný důvod nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina], poukázal žalobce na jiný rozsudek městského soudu (ze dne 10. 11. 2025, č. j. 18 A 85/2025-21), který se tímto důvodem zabýval a shledal ho problematickým z hlediska unijního práva – a to v podobném duchu jako to učinila dosavadní judikatura u důvodu dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu, je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu

pokračování

vzešlo, a jedná za něj pověřená osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je vyžadováno pro výkon advokacie. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek nesplňuje kritéria přezkoumatelnosti, neboť se opírá o jiný důvod nepřijatelnosti, než který stěžovatel ve skutečnosti vůči žádosti žalobce o dočasnou ochranu aplikoval. Tímto důvodem je důvod dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který byl do zákona vložen novelou provedenou zákonem č. 314/2025 Sb., s účinností od 3. 9. 2025, a podle něhož je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže *„je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3“*.

[11] Jde o důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu, který je reakcí zákonodárce na dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně důvodu dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, což ostatně přiznává i sám stěžovatel v kasační stížnosti (srov. k tomu sněmovní tisk č. 931, 9. volební období od 2025, www.psp.cz). To však pro nyní posuzovaný případ není až tak podstatné. Podstatné je, že žalobce svou žádost o dočasnou ochranu podal dne 9. 9. 2025, tj. již za účinnosti citovaného § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, jež také stěžovatel uplatnil – v tiskopise žádosti žalobce zatrhł políčko o nepřijatelnosti jeho žádosti, neboť *„žadatel(ka) JE nebo BYL(A) držitelem(kou) dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo Schengenského prostoru a bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 z. č. 65/2022 Sb.“*

[12] Je zřejmé, že tento důvod odpovídá důvodu dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, což však žalobce přehlédł a v žalobě bez dalšího odkazoval na § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina a související judikaturu. Taktéž postupoval i městský soud, který mechanicky vyšel z obsahu žaloby a dosavadní judikatury, aniž jakkoli zohlednil shora uvedenou změnu zákonné úpravy, která byla na případ žalobce aplikována. Pomyslnou korunu tomuto dvojitému přehlédnutí pak nasadil stěžovatel, který v kasační stížnosti odkazuje na své vyjádření k žalobě, kde měl argumentovat k § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Kdyby takovou argumentaci stěžovatel opravdu vedł, možná by tím „navedł“ městský soud na správný důvod, pro který byla žádost žalobce nepřijatelná. Jak ovšem Nejvyšší správní soud ověřil ze soudního spisu, stěžovatel v tomto případě žádné vyjádření k žalobě nepodal, pouze přípisem ze dne 6. 10. 2025 (č. l. 12 soudního spisu) sdělil, že městskému soudu zasílá originál spisového materiálu, který vede pod sp. zn. OAM-0415146/DO-2025.

[13] S jistou argumentační setrvačností pak městský soud v dané věci rozhodł rozsudkem, který nemůže obstát, neboť jeho odůvodnění naprosto pomíjí skutečný důvod nepřijatelnosti žádosti žalobce – a sice § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina; tomuto důvodu se městský soud vůbec nevěnuje, nijak v tomto ohledu neargumentuje, a právě v tom se odlišuje od žalobcem odkazovaného rozsudku městského soudu (č. j. 18 A 85/2025-21).

[14] Bez toho, aby se městský soud jakkoli vyjádřil k novému § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který stěžovatel v případě žalobce evidentně aplikoval (a to ve spojení s § 3 odst. 3 lex Ukrajina), není možné napadený rozsudek přezkoumat. Nejedná se přitom o přepjatý formalismus ze strany Nejvyššího správního soudu, ale o naplnění požadavku na řádné a srozumitelné odůvodnění, které odpovídá základním skutkovým a právním okolnostem posuzované věci. V ní stěžovatel vrátil žalobci žádost o dočasnou ochranu a v souladu s § 5 odst. 2 lex Ukrajina mu prostřednictvím tiskopisu se zaškrtnutím příslušného políčka sdělil důvod nepřijatelnosti žádosti obsahově odpovídající důvodu dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina (viz výše). Právě zákonnost tohoto stěžovatelem sděleného důvodu měl městský soud přezkoumat, což pominul, a svůj rozsudek tak zatížil vadou nepřezkoumatelnosti (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

[15] Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, aniž se dále vyjadřoval ke zbývajícím kasačním argumentacím, neboť by to bylo s ohledem na shora uvedené předčasné. Posouzení zákonnosti použití § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina je v první řadě úkolem městského soudu. Teprve poté se k věci může vyjádřit zdejší soud.

5. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, napadený rozsudek městského soudu proto s odkazem na § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[17] V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), podle něhož nemůže městský soud pominout základní skutkové a právní okolnosti věci, v níž stěžovatel vrátil žalobci žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. V novém rozhodnutí o věci rozhodne městský soud rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. prosince 2025

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu